

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ
1 П1. [REDACTED]
Дана 24.09.2013. године
Булевар Михајла Пупина број 16
Нови Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРВИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ, и то [REDACTED], судија појединац, одлучујући у парници из радног спора тужиоца [REDACTED], улица [REDACTED], чији су пуномоћници адвокати [REDACTED] [REDACTED], против тужене РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, чији је законски заступник Републичко јавно правобранилаштво, Београд, улица Немањина 22-26, ради исплате, након одржане усмене, главне и јавне расправе, закључене дана 24.09.2013. године донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца [REDACTED], па се ОБАВЕЗУЈЕ тужена Република Србија да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова исплати следеће износе и то:

- на име претрпљених душевних болова због повреде части, угледа и права личности износ од 375.000,00 динара и
- на име умањења опште животне активности износ од 150.000,00 динара,

са затезном каматом почев од 24.09.2013. године, све у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, под претњом принудног извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев [REDACTED] којим је тражио да суд обавеже тужену Републику Србију да му исплати затезну камату на досуђене износе за период од 14.02.2013. године па до 24.09.2013. године, КАО НЕОСНОВАН.

ОДБИЈА СЕ тужбени захтев тужиоца [REDACTED] да суд обавеже тужену Републику Србију да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати следеће износе:

- на име претрпљених душевних болова због повреде части, угледа и права личности износ од 1.625.000,00 динара са затезном каматом почев од 24.09.2013. године па до исплате,
- на име умањења опште животне активности износ од 150.000,00 динара, са затезном каматом почев од 24.09.2013. године па до исплате, као НЕОСНОВАН.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена Република Србија да тужиоцу [REDACTED] накнади трошкове поступка у укупном износу од 44.690,00 динара, са законском затезном каматом почев од 24.09.2013. године до исплате, у року од 15 дана по пријему писменог отправка пресуде, а под претњом принудног извршења.

О б р а з л о ж е њ е

Тужилац је тужбом и коначно определеним тужбеним захтевом тражио да суд обавеже тужену да му исплати на накнаду нематеријалне штете због повреде части угледа и права личности у износу од 2.000.000,00 динара и на име умањења опште животне активности износ од 300.000,00 динара, све са затезном каматом почев од дана подношења тужбе па до исплате, а на име накнаде нематеријалне штете настале чињеницом престанка судијске функције по одлуци надлежних органа тужене. Трошкове је тражио и определио.

Тужбени захтев засновао је на чињеници да је до 31.12.2009.године, а почев од 1997.године био судија Трговинског, сада Привредног суда у Београду, те да је у време настанка штете обављао функцију судије Вишег трговинског суда у Београду у који је био упућен одлуком Високог савета судства. Високи савет судства донео је јединствену одлуку број 06-00-37/2009-01 којом је утврђен број судија које нису реизабране у складу са одредбама Закона о судијама јер нису испуниле услов за избор у суд за који су поднели пријаву. Наведеном одлуком у ставу првом тачка 306 утврђено је да овде тужиоцу престаје судијска дужност судије Трговинског суда у Београду дана 31.12.2009.године. Високи савет судства донео је дана 25.03.2010.године и појединачну одлуку о престанку судијске дужности тужиоца број 119-05-000425/2010-01. против наведене одлуке тужилац је поднео приговор који је одбијен Одлуком Високог савета судства број 010-01-11/2011-01 од 30.05.2012.године те је тужилац и против те одлуке уложио Уставну жалбу због повреде права. Уставни суд је дана 22.10.2012.године донео Одлуку број У-413/2012 којом је усвојена уставна жалба тужиоца и других лица и поништена Одлука Високог савета судства 010-01-11/2011-01 од 30.05.2012.године јер је утврђено да је у поступку одлучивања о приговору тужиоца није оборена претпоставка да подносила испуњава услове за избор на сталну судијску функцију и наложено је Високом савету судства да у року од 60 дана изврши избор подносио жалбе. Дане 13.11.2011.године Високи савет судства је донео одлуку број 06-00-73/2012 којом је тужилац изабран на сталну судијску функцију Привредног суда у Београду. Тужилац је због ових одлука Високог касационог суда претрео нематеријалну штету јер су му наведеним незаконитим поступањем повређени част, углед и права личности и умањена му је живота активност. Тужилац је у моменту доношења означених одлука имао 20 година радног искуства у правосуђу. Као судија Трговинског суда био је други по ажуности у периоду 2006,2007,2008 и током своје каријере је објавио велики број научних и стручних радова и докторирао на тему привредног права. Иако ниједан од разлога наведених у означеним одлукама није постојао на страни тужиоца, он је био жигосан у јавности као нестручан неоспособљен и недостојан судија, доживео је професионалну деградацију, био изложен злурадим коментарима колега. Углед који је тужилац уживао као врсни судија и стручњак за област привредног праваје даном доношења одлука Високог савета судства нестао. Под притиском догађаја тужиочева

психичка равнотежа се пореметила и отежан му је интелектуални рад због пажња која је услед напетости ослабила те је дошло до умањења животне активности за 10%. сматра да му припада накнада штете у смислу члана 154 став 1 ,155, члана 172 став 1 и члана 200 Закона о облигационим односима. Посебно је нагласио да он јесте у уставној жалби истакао и захтев за накнаду нематеријалне штете али да је Уставни суд пропустио да донесе одлуку у погледу тог захтева, па је тужилац поднео и предлог за допуну одлуке Уставног суда о ком није одлучено. Оваквим поступањем државни органи ускраћују тужиоцу основна права која су загарантована Уставом и Европском конвенцијом о људским правима и слободама. Одлука Уставног суда којом су поништене одлуке Високог савета судства је само делимична сatisфакција за тужиоца, а не довољна сatisфакција којом би могла да се надокнади нематеријална штета у смислу члана 200 ЗОО.

Тужена је у одговору на тужбу и ТОКОМ поступка, оспорила тужбени захтев, наводећи да је неспорно да је Уставни суд усвојио уставну жалбу тужиоца и сходно члану 89 став 2 Закона о Уставном суду могао је да одреди предузимање друге мере или радње којима се отклањају штетне последице или одреди начин правичног задовољења подносиоца. Ставом 3 истог члана прописано је да одлуком којом се усваја уставна жалба Уставни суд ће одлучити и о захтеву подносиоца жалбе за накнаду материјалне односно нематеријалне штете када је такав захтев постављен. Тужилац није поступио по прописаном правном путу и у жалби Уставном суду није тражио и определио захтев за накнаду штете па стога одлуком Уставног суда није му ни утврђено право на накнаду нематеријалне штете што би представљало основ тужбеног захтева за исплату определене висине штете. Тужилац нема право на накнаду нематеријалне штете због престанка судијске функције обзиром да је сatisфакција у томе што је наведеном Одлуком Уставног суда наложено да се тужилац од стране Високог савета судства изабере на судијску функцију. Определjeni износ је неоправдано висок и неспојив са природом и сврхом накнаде нематеријалне штете. Трошкове је тражила и определила.

Суд је извео доказе приложене у списима предмета, па је оценом истих као и оценом свих навода странака у смислу члана 8. Закона о парничном поступку утврдио следеће чињенично сање:

Из решења Високог савета судства број 112-01-30/2009-01 од 11.02.2009.године суд је утврдио да се истим овде тужилац упућује на на рад у Виши трговински суд почев од 15.02.2009.године, а најдаље до 31.12.2009.године.

Из фотокопије радне књижице суд је утврдио да је тужилац почев од 21.07.1997.године судија Привредног суда у Београду.

Из Одлуке Високог савета судства број 06-00-37/20009-01 од 25.12.2009.године суд је утврдио да је истом одлуком став 1 тачка 306 престала судијска дужност овде тужиоцу са 31.12.2009.године уз образложение да судије нису испуниле услов за избор у суд за који су поднели пријаву као и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности.

Из Одлуке Високог савета судства број 119-05-00425/2010-01 од 14.06.2010.године суд је утврдио да је истом замењена јединствена одлука Високог савета судства број 06-00-37/2009-01 од 25.12.2009.године у ставу 1 тачка 306, док је у образложењу наведено да судија

у периоду који је сагледаван није у више предмета у којима је поступао израдио одлуку у року који се може оценити као примерен чиме се доводи у питање суђење у разумном року. У току 2006,2007,2008, према извештају о раду Трговинског суда у Београду имао је укупно 9 одлука у парници израђених после 30 дана од дана закључења главне расправе и једну одлуку која је израђена 60 дана након закључења главне расправе, судија је мериторно решио 483 предмета а на други начин 410 те однос предмета није решен на задовољавајући начин. Овакав однос предмета где је скоро 50% решено на други начин не доприноси решењу спора између странака. На овај начин судија Козар није показао задовољавајући ниво оспособљености. При томе је Високи савет судства је нашао да овде тужилац не испуњава услове из члана 45 Закон о судијама у погледу оспособљености у вези члана 14 став 1 тачка 2 и 7 Одлуке Високог савета судства о критеријумима и мерилима за оцену стручности оспособљености и достојности за избор судија и председника судова.

Из Одлуке Високог савета судства број 010-01-11/2011-01 од 30.05.2012. године суд је утврдио да се истом одбија приговор [REDACTED] и потврђује одлука Високог савета судства број 119-05-00425/2010-01 од 14.06.2010. године.

Из Жалбе тужиоца поднете Уставном суду против одлуке Високог савета судства број 010-01 - 11/2011 -01 од 30.05.2012. године суд је утврдио да је тужилац исту поднео дана 27.08.2012. године, да је поред постављеног захтева за поништајем поменуте одлуке Високог савет судства поставио и захтев за накнаду нематеријалне штете за претрпљене душевне болове, због повреде угледа, части и права личности проузроковане доношењем ожалбене одлуке и других незаконитих одлука као и незаконитих поступања у поступку, у вршењу или у вези са вршењем функције Високог савета судства а у висини од 12.000.000,00 динара.

Из одлуке Уставног суда Републике Србије број У-413/2012 од 22.10.2012. године суд је утврдио да је њоме усвојена уставна жалба овде тужиоца против одлуке Високог савета судства број 010-01-00160/2011-01 од 01.12.2011. године, те да је наведена одлука поништена и наложено ВСС-у да у року од 60 дана од дана пријема одлуке изврши избор подносилаца жалбе у складу са Правилима за примену Одлуке о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности и за поступак преиспитивања одлука првог састава Високог савета судства о престанку судијске дужности. Како је образложење одлуке темељено на одлуци Уставног суда број У-534/2011 од 11.07.2011. године, то следи, сходно увиду у друго наведену одлуку, да је Уставни суд у поступку иницираном од стране подносилаца жалбе - нереизабраних судија чији су приговори одбијени пред другим саставом ВСС-а, нашао да ни за једног жалиоца, укључујући и тужилју, према преиспитивању целокупне документације и материјалних доказа, није оборена претпоставка изборности, а што је био процесни терет овде тужене као послодавца тужиље.

Из предлога за допуну одлуке од 08.11.2012. године суд је утврдио да је тужилац поднео предлог Уставном суду Србије како би исти одлучио о његовом захтеву за накнаду штете који је поднео уз уставну жалбу и обавеже Републику Србију да му плати 12.000.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете.

Из Одлуке Високог савета судства број 119-00-76/2013-01 од 26.03.2013. године суд је утврдио да се истом поништава Одлука првог сазива Високог савета судства о престанку судијске дужности број 06-00-37/2009-01 од 25.12.2009. године у ставу првом и Одлука број 119-05-425/2010-01 од 14.06.2010. године којом [REDACTED] престаје судијска дужност са 31.12.2009. године.

Из Одлуке Високог савета судства од 13.11.2012. године суд је утврдио да се истом овде тужилац бира за судију Привредног суда у Београду.

Из налаза и мишљења судског вештака медицинске струке-лекара неуропсихијатра [REDACTED] суд је утврдио да је тужилац сазнањем да није реизабран у звање судије и током времена у коме је покушавао да ту одлуку оспори доживео повреду части и угледа изражену у високом интензитету душевних болова које је трпео. Душевни болови високог степена су трајали око три месеца укупно. Изазивали су их оспоравања стручне јавности, злуради коментари колега, повишена пажња коју је ова одлука изазвала у животној средини, комшију и међу пријатељима и рођацима. Душевни болови средњег интензитета трајали су око шест месеци. Стални притисак околине је производио несигурност у себе и унутрашњи притисак савести, мучно преиспитивање и тражење сопствених грешака. Ово стање су подржавали неодређени договори на жалбе а у почетку и потпуно ускраћивање икаквих одговора и објашњења. Под притиском оваквих доживљаја пореметила се психичка равнотежа тужиоца и код њега се данас дијагностикује депресивни поремећај Ф.41.2 лакшег степена. Због овог поремећаја тужиоцу је умањена животна активност за 10%. тужиоцу је отежан интелектуални рад због ослабљености пажње напетошћу и нездовољством, теже се опушта у разонодама и рекреативним активностима, не одмара га спавање не ужива у интимним тренуцима као раније. Обичне животне активности разговори у породици и са пријатељима гледање телевизије, играње друштвених игара читање, све му је отежано због напетости која је последица дуготрајног душевног бола који је претрпео.

Саслушан у својству парничне странке тужилац је навео да је сазнао да није изабран, односно да је разрешен, дана 17.12.2009. године када се аутобусом враћао са саветовања на Копаонику. У аутобусу су са њим биле старије колеге из Врховног суда као што су судије [REDACTED] У току вожње, негде око Крагујевца, добио је позив од колегинице из Београда која га је обавестила да их никде нема на листи, мислећи при том да их нема на листи изабраних судија ни у једном суду, што је код њега изазвало првобитно шок и неверицу који су постали трајног карактера који и данас преживљава. Након тога једна сцена му је остала толико упечатљива да не може да је заборави, а то је када су испред Крагујевца у мотелу "Равни рај" кренули на паузу, и када га је на вратима аутобуса колега [REDACTED] питао "За који суд си изабран?", на шта је он без одговора сагнуте главе прошао поред њега док је колегиница [REDACTED] ухватила [REDACTED] за руку шапућући "Немој, немој", што је код њега створило врло негативан осећај. Након тога следио је повратак кући, суочавање са супругом и дететом старим дванаест година, којима је требало саопштити вест да није прошао, а што се све дешавало пред славу Светог Николе коју и сам слави и пред Новогодишње празнике. Затим је уследио одлазак у суд, у то време радио је у Вишем трговинском суду по решењу Високог савета судства у који је упућен из Трговинског суда у Београду као један од кандидата који су у поступку избора 2005. или 2006. године били

предложени за избор у Виши трговински суд. Може се само претпоставити какав је осећај судије који дође у суд, у своју канцеларију, и уместо да ради, он узима ствари и сели се. Поред тога сво време се водила и негативна медијска кампања против неизабраних судија који су од стране [REDACTED] оптуживани да су се бавили разним стварима од црне магије до проституције. Све је то довело до тога да се осећао омаловаженим у сопственим очима, да се осећао непријатно и међу својим пријатељима и колегама. Врло често је имао ноћне море као последицу таквог стања, на пример сањао је како бос хода кроз суд, затим како води суђења, а на суђењу му све измиче контроли, странке причају свака за себе, записничар није у могућности да унесе на записник оно што му диктира јер и он не слуша, а у свему томе он је беспомоћан, и слично. Такво стање и та негативна осећања била су најинтезивнија у току првих 10 месеци када је осећао безнађе, беспомоћност, страх, разочарење. Интензитет тих осећања у наредном периоду бивао је различит, смањивао се, односно повећавао у односу на догађаје који су уследили, као што су прво добијање необразложене одлуке ВСС, затим образложене одлуке у којој је наведено да није поново изабран због своје неоспособљености, иако је већ дуже време имао најбољи коефицијент ажурности, у то време завршио и магистрат и докторат на Привредном праву, написао многе књиге, био цитиран од стране професора са факултета и сл. У то време очекивао је да ће евентуално лако пронаћи други посао, а имајући у виду своју стручност у области привредног права, али се врло брзо разочарао и сазнао да није лако пронаћи нови посао и то из два разлога: први разлог је вођење негативне кампање против судија које нису реизабране, а други разлог су године живота јер је очигледно било да је после 40 године живота за многе послодавце био непогодан. У неком сплету догађаја изменењен је закон тако да је уставна жалба третирана као приговор о коме је поново одлучивао Високи савет судства, који је уместо да исправи своје грешке према судијама поново доносио исте одлуке готово према свима, па и према њему, тако да му је одбио приговор и у одлуци поново констатовао да је неоспособљен за обављање судијске функције због наводно 5,6,7 одлука које нису биле израђене у року од 30 дана, с тиме што су у тој одлуци додали, мимо жалбених налога, и мимо разлога из првостепене првобине одлуке где је у неколико случајева његов предмет дат другом већу у рад због непоступања по налогу из Вишег суда, иако у великом броју тих решења нису стајали разлози због којих се предмет упућује другом већу у рад. Од тих догађаја понекад му се дешава да има прекид у сећању и проблем са концентрацијом. Судија може да има проблема и због одређених предмета, због своје стручности и одлука тако да му се десило да због две парнице у којима је судио и то у споровима изменеју фирме "Интерспид" и "Делта банке" и предузећа "Имлек" и "ПКБ Корпорација", а везано за спор око земљишта код Партизановог стадиона које је предузеће "Делта М" купило у току трајања спора, и у којим споровима је он као судија донео привремену меру забране отуђења и градње где се замерио Мирославу Мишковићу који је на неколико места изражаво своје нездовољство што не може на њега да утиче, а што је он доживео као један од разлога због којих је разрешен са функције. Због тих спорова није могао да се запосли у "Интеза банци" јер су га доживљавали као некога због кога су изгубили пола милиона евра. Што се тиче односа колега, и пријатеља према њему, било је различитих реакција-од тога да су исказивали сажаљење, подсмех, заузимали неутрални став, а било је и оних, посебно из реда колега, који су се плашили да се друже са њим. Врло често су му постављали питања због чега није реизабран, на шта он није имао одговор, тим пре што ни сам никакву одлуку о томе није добио за првих 6 месеци.

Суд је у потпуности поклонио веру исказу тужиоца саслушаног у својству парничне странке налазећи да је његов исказ јасан логичан и истинит, те у складу са осталим доказима изведенним ТОКОМ поступка.

Одлучујући о постављеном тужбеном захтеву, при овако утврђеном чињеничном стању и након оцене свих изведенних доказа, суд је нашао да је захтев тужиље делимично основан.

Чланом 200. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти близког лица, као и за страх суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајања то оправдава, досудити правичну новчану накнаду независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству.

Тужилац је у овој правној ствари потраживао накнаду нематеријалне штете причињене од стране тужене која је незаконито спроводила поступак избора судија, приликом измене правосудне мреже у Републици Србији крајем 2009. године, и када је тужиоца, заједно са другим неизабраним вршиоцима судијске функције, у више наврата, директно и посредно, окарактерисала као недостојног, нестручног неоспособљеног и са неадекватним моралним и професионалним квалитетима за обављање дужности судије. Тужена није спорила чињеницу да су одлуке Високог савета судства донете поводом приговора тужиоца и других учесника реизбора судија поништене решењем Уставног суда чиме је потврђена претпоставка изборности тужиоца, док је оспоравала захтев за накнаду нематеријалне штете сматрајући да је исти неоснован и превисоко определjen.

Када грађанин због повреде права личности (части и угледа) претрпи душевне болове суд му поред сatisфакције из члана 199 Закона о облигационим односима може досудити и правичну накнаду када због околности случаја и врсте претрпљене штете одређен начин сatisфакције није довољан, те се у том случају активира правична новчана накнада као вид потпуне сatisфакције. Имајући у виду овај став, неприхватљив је став тужене да је тужилац враћањем на функцију доживео потпуну сatisфакцију за претрпљену штету, посебно ако се има у виду озбиљна државна функција коју је тужилац обављао као и то да се ради о лицу које ужива посебан статус у друштву и мора да испуњава не само високе професионалне већ и људске и моралне стандарде.

Чланом 3 Устава Републике Србије прописано је да је владавина права основна претпоставка Устава и почива на неотуђивим људским правима.

Током поступка суд је неоспорно утврдио да је тужилац до 31.12.2009. године обављао функцију судије Вишег Трговинског суда у Београду, а да му је та функција престала одлуком Високог савета судства од 25.12.2009. године, да је за свој неизбор сазнао док је био на путу, враћајући се са саветовања са колегама судијама Врховног суда. Потом је уложио приговор Високом савету судства али је исти његов приговор одбио као неоснован, након чега је тужилац поднео уставну жалбу Уставном суду која је сматрана приговором који је Високи

савет судства поновно одбио као неоснован. Уставни суд је коначно својом одлуком број У-413/2012 од 22.10.2012. године поништио одлуку Високог савета судства број 010-01-00160/2011-01 од 01.12.2011. године, и наложио ВСС-у да у року од 60 дана од дана пријема одлуке изврши избор подносилаца жалбе у складу са Правилима за примену Одлуке о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности и за поступак преиспитивања одлука првог састава Високог савета судства о престанку судијске дужности. Уставни суд у својој одлуци закључује да није била оборена претпоставка изборности овде тужиоца чиме му није био обезбеђен стандард правичног суђења у поступку по приговору.

Чињеница да је Уставни суд поништио одлуку Високог савета судства о неизбору тужиоца као и свих осталих неизабраних судија говори о високом степену неправилности и незаконитости приликом спровођења поступка и доношења одлука о неизбору.

Незаконитим радом органа тужене суд сматра свако поступање супротно општим правним начелима и правилима струке, а такво је поступање органа тужене у конкретном случају, које није отклоњено у поступку преиспитивања тих одлука, већ тек доношењем коначне одлуке Уставног суда. Суд такође сматра да је тужена допустила да неизабране судије, па тако и тужилац, буду преко медија од стране тадашњег председника Високог савета судства и министра правде оптуживани да се баве разним стварима од црне магије до проституције и слично односно да се води негативна кампања против њих.

Тужилац је у тужби и у свом исказу пред судом јасно доказао да је услед оваквих навода органа и функционера тужене трпео душевну бол због повреде угледа и части, како професионалног тако и личног достојанства, те доживљавао осећање изопштености из околине, великог стреса и страха најпре због губитка посла, а затим и за своју животну егзистенцију. Психолошки интегритет тужиоца је нарушен до те мере да код тужиоца постоји умањење животне активности од 10%, а све то наметањем априорног суда од стране тужене, преко медијских средстава, да су све судије које нису прошле поменути реизбор без икакве сумње такав статус нераспоређености и заслужиле својим неквалитетним радом или разним врстама недостојности, који факт добија специфичну димензију управо у складу са околношћу да је реч о лицима која су вршила судијску дужност, која укључује знатно већи степен стручне и јавне одговорности од других професија, иако је процедура одлучивања по приговорима тужиоца и других судија у истом положају и поводом уставне жалбе и даље била у току.

Дакле, претпоставка невиности ТОКОМ целог поступка општег избора за судије је била нарушена и путем самих натписа у медијима и изјавама највиших представника правосудних органа и органа извршне власти "да су изабрани најбољи", „да су се неизабрани бавили се магијом и вештичарењем и сл". У јавности је стварано уверење да неизабрани нису без разлога неизабрани и да су евентуалне грешке спорадичне.

Поступање тужене код тужиоца је произвело дубоке душевне патње и бол због повреде угледа и части као човека и професионалца. У прилог томе је и мишљење судског вештака неуропсихијатра који је код тужиоца утврдио душевне болове високог степена трајања око три месеца, средњег интензитета који су трајали око шест месеци. Стални притисак околине је

производио несигурност у себе и унутрашњи притисак савести, мучно преиспитивање и тражење сопствених грешака. Ово стање су подржавали неодређени договори на жалбе а у почетку и потпуно ускраћивање икаквих одговора и објашњења. Под притиском оваквих доживљаја пореметила се психичка равнотежа тужиоца и код њега се данас дијагностикује депресивни поремећај Ф.41.2 лакшег степена. Због овог поремећаја тужиоцу је умањена животна активност за 10%, а отежан му је интелектуални рад због ослабљености пажње напетошћу и нездовољством, теже се опушта у разонодама и рекреативним активностима, не одмара га спавање не ужива у интимним тренуцима као раније.

Дискредитовање тужиоца по аутоматизму самим тим што у првостепеном делу поступка пред Високим саветом судства није био изабран, тумачење његовог дотадашњег рада искључиво у негативном контексту, извесно мора утицати на психичку стабилност сваког просечног човека који се нађе у таквој ситуацији.

Због свега тога тужилац је имао осећај нарушеног моралног и професионалног интегритета, трпео је душевне болове и умањена му је животна активност што је све последица незаконитог рада органа тужене приликом спровођења поступка општег избора и каснијих поступака, а који су из истог проистекли.

Основ одговорности тужене по ставу овог суда проистиче из одредбе члана 172 Закона о облигационим односима који прописује да правно лица одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. У вези са тим а сходно одредби члана 200 истог закона које прописују да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти близског лица, као и за страх, суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству, те ставом 2. истог члана да приликом одлучивања о захтеву за накнаду нематеријалне штете као и о висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

Правична накнада је правни стандард и служи да код оштећеног смањи настале штетне последице и досуђује се не зато што новац представља њену цену већ што се њоме омогућује оштећеном да њеним посредством прибави себи неко задовољство и на тај начин себи што потпуније успостави нарушену психичку и емоционалну равнотежу.

Имајући у виду дужину трајања поступка од доношења одлуке о неизбору тужиоца до одлуке Уставног суда Србије о усвајању жалбе тужиоца, да је тужилац млађа особа, углед и поштовање које је тужилац у својој средини уживао као судија, однос средине према тужиоцу, изјаве тадашњег министра правде Републике Србије и председника Високог савета судства то је суд с обзиром на процену душевних болова које би у сличној ситуацији трпео сваки човек одлучио да тужилац има право на накнаду нематеријалне штете на име повреде части и угледа и права личности у смислу одредбе члана 200 300 а у вези са чланом 172 истог закона у износу од 375.000,00 динара.

Имајући у виду околности које утичу на одређивање правичне новчане накнаде за нематеријалну штету полазећи од члана 200 300, суд је нашао да тужиоцу припада нематеријална накнада на име опште животне активности у износу од 150.000,00 динара имајући у виду животну доб тужиоца у тренутку у време ових догађаја, да је тужилац због ових догађаја оболео од депресивног поремећаја ф.41.2 лакшег степена која му је смањила општу животну активност за 10%, а огледа се у отежаном интелектуалном раду због ослабљености пажње, напетошћу и незадовољством, тежим опуштањем у разонодама и рекреативним активностима, неуживањем у интимним тренуцима као ранje и неодмарањем у току сна. Обичне животне активности, разговори у породици, са пријатељима, гледање телевизије, играње друштвених игара, читање, све му је отежано због напетости па је последица дуготрајан душевни бол који је претрпео. Суд је имајући све ово у виду нашао да у конкретном случају правична новчана накнада на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности тужиоца износи 150.000,00 динара.

Висину износа нематеријалне штете суд је ценио посебно имајући у виду да је тужилац био судија, имао посебан статус у друштву самим обављањем те функције, те да је следствено томе и штета коју је претрпео повредом части и угледа била већа, односно да му је част и углед нарушен више него другим грађанима.

На досуђене износе тужиоцу припада и затезна камата у смислу одредбе члана 277 Закона о облигационим односима, и члана 2 Закона о затезној каматим и то почев од дана пресуђења па до исплате. Како је тужилац затезну камату потраживао почев од дана подношења тужбе то је суд у том делу његов захтев одбио као неоснован.

Суд је одбио тужбени захтев у делу у којем је тужилац тражио да се обавеже тужена да му на име накнаде нематеријалне штете исплати износ од 1.625.000,00 динара заједно са законском затезном каматом, а преко досуђеног износа од 375.000,00 динара као неоснован, као и део захтева за накнаду штете због умањења опште животне активности од 150.000,00 динара, имајући у виду све околности конкретног случаја, а нарочито јачину и дужину трајања душевних болова тужиоца, значај повређеног добра и циљ коме служи та накнада, као и да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом, а све у складу са одредбама члана 200, став 2. ЗОО - а.

Не стоје наводи тужене из одговора на тужбу да је тужилац пропустио да истакне захтев за накнаду нематеријалне штете у жалби пред Уставним судом, односно да Уставни суд утврди његово право на накнаду нематеријалне штете, а што његов тужбени захтев чини неоснованим, и то са разлога што тужилац јесте истакао такав захтев у уставној жалби од 30.05.2012. године у износу од 12.000.000,00 динара, као и у предлогу за доношење допунске одлуке од 08.11.2012. године, о чему Уставни суд није одлучио.

Међутим, приликом поступања у овој правној ствари, суд је имао у виду одредбу члана 89 Закона о уставном суду, као и чињеницу да је тужилац пре ступања на снагу новела Закона о уставном суду од 27.12.2012. године истакао у уставној жалби захтев за накнаду нематеријалне штете, али је стао на становиште да постоји надлежност свога суда у

поступању у овој правној ствари, јер Уставни суд није одлучио о захтеву тужиоца за накнаду нематеријалне штете, а усвајањем уставне жалбе тужиоца призната је повреда права на штету тужиоца из чега проистиче одговорност тужене.

Одлуку о трошковима поступка суд је донео на основу чланова 153. и 154. Закона о парничном поступку, утврђујући да су трошкови које је тужилац имао за вођење овог спора износили укупно 202.100,00 динара и то износ од по 16.500,00 динара на име састава тужбе и три образложена поднеска, 18.000,00 динара на име приступа пуномоћника из реда адвоката на три одржана рочишта, 9.750,00 динара на име приступа на једно неодржано рочиште, увећано за трошкове таксе на тужбу 54.300,00 динара и одлуку суда у износу од 34.500,00 динара. Међутим, имајући у виду да тужилац није у целости успео у спору већ само у једном делу, односно у 18,75% то суд налази да тужиоцу припадају трошкови у износу од 37.893,00 динара, све одмерено према АТ и ТТ важећој у време доношења одлуке, имајући у виду вредност спора, са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до коначне исплате.

Суд је при одлучивању ценио и друге доказе, али је нашао да исти нису од одлучујућег утицаја на доношење другачије одлуке, те их није детаљније ни образлагао.

СУДИЈА

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба
Апелационом суду у Београду у року од 15 дана од
дана пријема писменог отправка исте, а преко овог
суда.

Судија,